

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Bærum lokallag

Til Planutvalgets høringsmøte om Ballerud/Kleven - 18.11.2021

Planutvalget er godt kjent med Fortidsminneforeningens standpunkt i denne saken. Vi har ved gjentatte høringer understreket betydningen av:

1. *Å bevare Kleven gård.*

Gården er en tidligere husmannsplass under Gjønnnes gård. Kleven ble frikjøpt i 1820 og har blitt drevet som småbruk med veksthus og gartnerivirksomhet i 200 år.

Kleven er registrert som kulturmiljø med to bevaringsverdige bolighus og en driftsbygning, omgitt av en jordvei. Det er få slike tun igjen i Bærum, hvor småbruket fortsatt har en tydelig avstand til nabolagets boligbebyggelse.

Kleven fremstår derfor med en større historisk verdi enn andre tidligere husmannsplasser i kommunen.

2. *Å bevare verdifull matjord*

Jordveien tilknyttet Kleven gård er fruktbar og verdifull matjord. Den kan utnyttes i generasjoner fremover, slik den har blitt benyttet i hundreårene før oss.

I oppstartsdokumentet til denne saken fra 2016 skriver kommunen på side 15: «*Kleven gartneri er et bevaringsverdig kulturmiljø*». Og på side 16 i samme dokument går det frem at Kleven omdisponeres (fra LNF) til bolig og *grøntstruktur*.

I utbyggers egen utredning av verneverdien av Kleven gård skriver arkitekt Grete Jarmund: «*Verneverdien er først og fremst knyttet til tundannelsen. Hovedhus og anneks – sammen med låve/landbruks-/driftsbygning og flere større løvtrær – utgjør et tun – en helhet som kan oppleves som en del av lokalhistorien knyttet til landbruk og gartneridrift. Utfra aktuelle strategier kan bolighus og låve transformeres slik at tundannelsen fortsatt kan oppleves og leses.*»

I forslaget som nå ligger på bordet har denne «transformeringen» resultert i at noen tuntrær beholdes, klemt mellom store, nye hus. Dette fremstilles som om «tunstrukturen» på Kleven Gård bevares. Dette er en grov tilsøring av de faktiske forhold. Utbyggingforslaget betyr en sanering og tilintetgjøring av det viktige kulturminnet Kleven Gård. Av *grøntstruktur* er det lite eller ingenting igjen.

Hvis man i fremtiden skal kunne "lese" historien om Kleven gård må som et minimum tunet og jordet foran gården bevares. Jordet nedenfor hvor drivhusene tidligere sto kan f eks gjøres om til parsellhager. Da viderefører man den historiske utnyttelsen av jordveien. I tillegg må det etableres en hensynsone rundt gården slik at bebyggelsen ikke kommer for tett på gårdsbygningene.

Kleven Gård kan bevares selv med utbygging av området. Kommunen argumenterer i sakspapirene for at hensynet til fortetting må gå foran hensynet til bevaring. Dette er

en konstruert motsetning. Vi snakker om korte avstander uansett plassering av boligene på området. Grøntarealet som er avsatt midt i området kan flyttes og konsentreres til gården og området rundt. På denne måten kan det viktige kulturminnet bevares og området få et historisk og miljømessig løft til gode for hele nabolaget.

Dere har selv konstatert at Kleven gård er et bevaringsverdig kulturminne. Mener dere at det er riktig at kulturminnet skal tape sin verneverdighet gjennom en planprosess? Bevar Kleven gård!

Lars Harald Os
Ida Børresen